

Daniela Novotná, Kristýna Štefková,
Viktoría Lanková, Radim Hořelka

FLIP-CLASS

DIALOGICKÉ VYUČOVÁNÍ

- Základ:
 - Komunikace a práce s jazykem
 - Stimulace aktivity žáků
 - Podněcování jejich myšlení a prohlubování porozumění
 - Jádrem je diskuze, otevřené otázky
 - Vyšší kognitivní náročnost
 - Studenti mohou do určité míry ovlivňovat dění v hodině i směr diskuzí, spíše spekulují (nevyhledávají fakta)
 - Učitelé na jejich promluvy reagují dalšími otázkami
-

DIALOGICKÉ VYUČOVÁNÍ

- INTERAKTIVNÍ VYUČOVÁNÍ = proudí rozhovor mezi učiteli, žáky

X

- DIALOGICKÉ VYUČOVÁNÍ = rozhovor obohacen o myšlenky, názory od žáků
 - Zázemí v sociokulturních teoriích - odvozují se od myšlenek Vygotského, Bachtina
-

LEV VYGOTSKIJ

- Tvrdil, že existuje silné spojení mezi řečí a myšlením
 - *„Každá vyšší psychická funkce probíhá ve vývoji dítěte dvakrát – nejprve jako kolektivní, sociální činnost, tj. jako funkce interpsychická, podruhé jako činnost individuální, jako vnitřní způsob myšlení dítěte, tedy funkce intrapsychická.“*
- Koncept Zóny nejbližšího vývoje → koncept lešení

ZÓNA NEJBLIŽŠÍHO VÝVOJE

- Rozdíl mezi aktuální vývojovou úrovní a úrovní potenciální
 - Aktuální vývojová úroveň = úroveň úkolů, které dítě zvládne vyřešit samo
 - Úroveň potenciální = úroveň úkolů, které dítě zvládne vyřešit pod vedením dospělého či zkušenější osoby
 - Dítě dostává příležitost k napodobování činností, které dosud překračují jeho hranice
 - Dobré je pouze to učení, které předbíhá vývoj
 - Obtížné odhadnout zónu nejbližšího vývoje a zároveň nezpůsobit frustraci
-

LEŠENÍ (SCAFFOLDING)

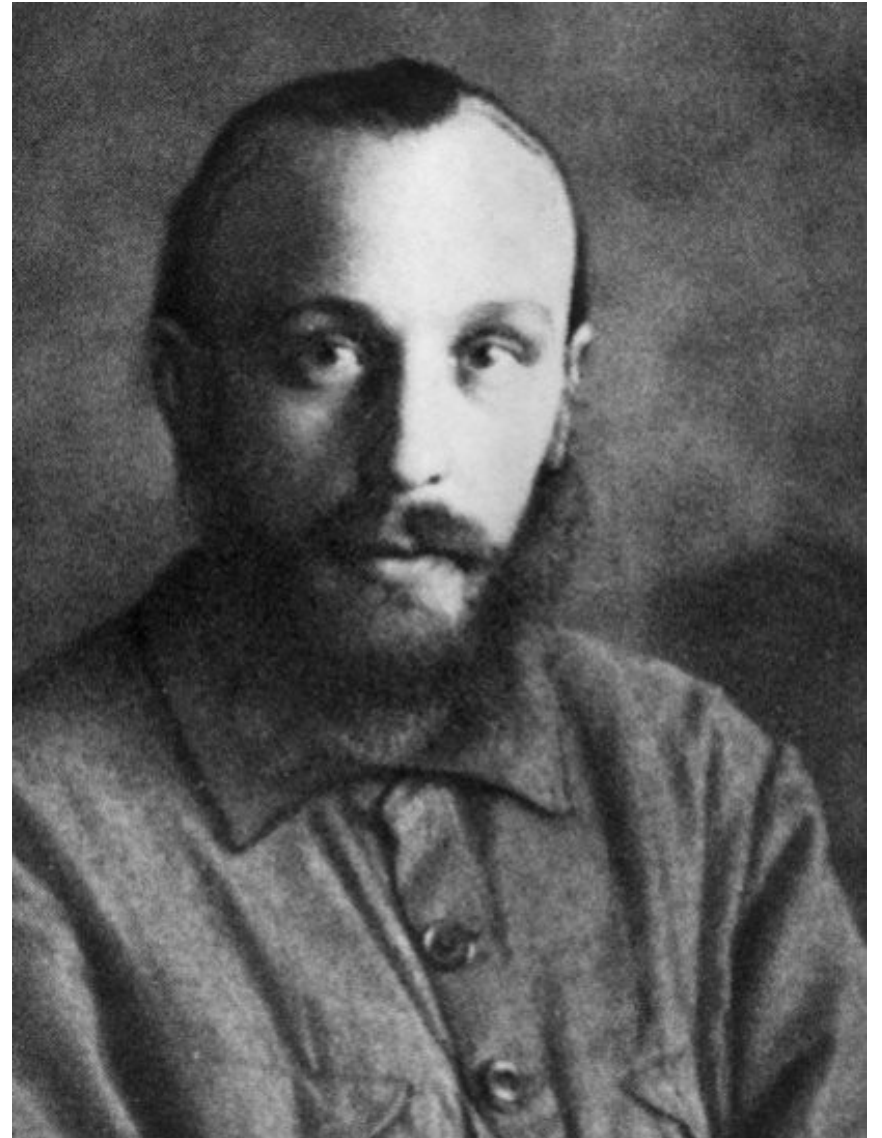
- Jerome Bruner
 - Interakce mezi učitelem/rodičem a žákem, která umožňuje vyřešit problém či úlohu, jež jsou dosud za hranicemi schopností učícího se jedince
 - Vyučující převezme kontrolu nad věcmi, na které dítě dosud nestačí, čímž úlohu dovede k dokončení
 - Cílem není dokončení úlohy, ale rozvoj kompetencí k jejímu řešení
 - Je dočasné protože se zvyšováním dovedností a znalostí jedince roste jeho autonomie
-

MICHAIL MICHAJLOVIČ BACHTIN

- AUTORITATIVNÍ DISKURS = snaha přesvědčit posluchače o správnosti a pravdivosti vypravěčem sdělovaného obsahu

X

- DIALOGICKÝ DISKURS = vytváří prostor pro stanoviska a myšlenky, snaha nabídnout podněty k přemýšlení, střídání hlasů
- Na bázi této teorie zpracována Mortimerem a Scottem typologie komunikačních přístupů

KOMUNIKAČNÍ PŘÍSTUPY

1. NEINTERAKTIVNÍ AUTORITATIVNÍ

- Monolog učitele, který prezentuje určitý obsah chápaný jako pravdivý a předkládá ho žákům

2. INTERAKTIVNÍ AUTORITATIVNÍ

- Střídání mluvčích, učitel klade otázky a žáci odpovídají
- Učitel odpovědi hodnotí z hlediska jejich správnosti

3. NEINTERAKTIVNÍ DIALOGICKÝ:

- Hovoří jediný mluvčí, který sumarizuje různé – kontrastní – myšlenky a stanoviska, porovnává je, nabízí rozdíly mezi nimi k promýšlení

4. INTERAKTIVNÍ DIALOGICKÝ:

- Dochází ke střídání mluvčích - učitel a žáci prezentují své myšlenky
 - Znalosti nejsou chápány jako předem dané, ale jako postupně vycházejí z interakcí mezi učitelem a žáky
-

ZDROJE

- Šedřová, K. (2011). Od pseudodialogu k dialogickému vyučování. In T. Janík, P. Knecht, & S. Šebestová (Eds.), Smíšený design v pedagogickém výzkumu: Sborník příspěvků z 19. výroční konference České asociace pedagogického výzkumu (s. 39–45). Brno: Masarykova univerzita.
 - ŠEŘOVÁ, Klára, Roman ŠVAŘÍČEK, Martin SEDLÁČEK a Zuzana ŠALAMOUNOVÁ. Jak se učitelé učí: cestou profesního rozvoje k dialogickému vyučování. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8462-9.
-

KAHOOTEK NA ZÁVĚR

- <https://create.kahoot.it/share/flip/5736856f-cf9d-46ea-a39f-c23d0559da0a>